

แนวทางการนำเอกสารชุดฝึกเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่าน
ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ไปใช้ประโยชน์

โดย ธงชัย ชิวปรีชา

ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับผลการประเมิน PISA

ตามที่คณะกรรมการ PISA แห่งชาติ ได้เห็นชอบให้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในปีการศึกษา 2567 เพื่อเพิ่มพูนระดับความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ ให้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ทุกคนทั่วประเทศ เพื่อประโยชน์ของนักเรียน และเพื่อเตรียมความพร้อมการสอบ PISA ในปี พ.ศ. 2568 ตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อยกระดับผลการประเมิน PISA เสนอ นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ร่วมกันจัดทำชุดฝึกเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ ด้านการอ่าน จำนวน 5 เล่ม ด้านคณิตศาสตร์ จำนวน 6 เล่ม และด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน 6 เล่ม รวม 17 เล่ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ของทุกโรงเรียน ทุกสังกัด นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการฝึกนักเรียนให้มีระดับความฉลาดรู้ทั้งสามด้านสูงขึ้น บนพื้นฐานความเชื่อว่า “นักเรียนที่มีความฉลาดรู้ดังกล่าวสูง จะมีโอกาสประสบความสำเร็จสูงตามไปด้วย ทั้งด้านการดำรงชีวิต ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม” และเมื่อนักเรียนมีระดับความฉลาดรู้ดังกล่าวสูงขึ้น ผลการสอบ PISA ก็จะสามารถสูงขึ้นไปด้วย

ชุดฝึกเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้เล่ม 3 ด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ มีรายละเอียด คำแนะนำ และวิธีการนำกิจกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เมื่อครูศึกษาโดยละเอียดแล้ว สามารถนำไปใช้ได้ทันที โดยชุดฝึกเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้เล่ม 3 ด้านการอ่านมีกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ 40 กิจกรรม ด้านวิทยาศาสตร์ 20 กิจกรรม และด้านคณิตศาสตร์ 24 กิจกรรม ใช้เวลา กิจกรรมละ 1-2 ชั่วโมง

การนำกิจกรรมดังกล่าวไปใช้ โรงเรียนอาจจัดแบบใดแบบหนึ่งดังนี้ 1) บูรณาการกับรายวิชาพื้นฐาน 2) บูรณาการกับรายวิชาเพิ่มเติมที่เปิดสอนอยู่แล้ว 3) เปิดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นใหม่ หรือ 4) จัดในรูปแบบกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ครูที่รับผิดชอบต้องศึกษาเอกสารเล่ม 3 คู่กับเล่ม 2 โดยละเอียด (เอกสารเล่ม 2 อธิบายเกี่ยวกับกรอบแนวคิดทั่วไปในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

ชุดฝึกเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้เล่ม 4 ด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ มีรายละเอียดคำแนะนำและวิธีการนำ “แบบฝึกความฉลาดรู้” ไปใช้ โดยมีแบบฝึกความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านคณิตศาสตร์ ด้านละ 6 ชุด แบบฝึกชุดที่ 1 – 4 เป็นแบบ Paper-Based Test ส่วนชุดที่ 5 และ 6 เป็นแบบ Computer-Based Test

ในการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกนักเรียน ครูต้องศึกษาเอกสารเล่ม 4 คู่กับเล่ม 5 โดยละเอียด จึงจะสามารถนำแบบฝึกนี้ไปใช้ฝึกนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เอกสารเล่ม 5 เป็นแนวคำตอบของแบบฝึกในเล่ม

4) ครูจะต้องวางแผนด้วยว่าจะนำแบบฝึกไปใช้ฝึกนักเรียนอย่างไรในช่วงเวลาใด

สำหรับเอกสารเล่ม 6 มีเฉพาะด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดย สสวท. ได้จัดทำแบบฝึกความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อให้ครูนำไปใช้ฝึกนักเรียนให้มากขึ้น ส่วนทางด้านวิทยาศาสตร์ สสวท. ได้ออกแบบกิจกรรมวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมให้ครูนำไปให้นักเรียนปฏิบัติเพิ่มขึ้น เนื่องจากการสอบ PISA ใน พ.ศ. 2568 จะเน้นการสอบเรื่องวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
